

บทที่ ๒

วิธีดำเนินงานและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ เป็นครูที่สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนครปฐม ปีการศึกษา ๒๕๒๒ จำนวน ๒๕๐ คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

๑. ศึกษาจำนวนครู จำนวนและรายชื่อโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนครปฐม โดยสอบถามจากที่ทำการศึกษานิเทศการจังหวัด จังหวัดนครปฐม จำนวนโรงเรียนทั้งหมด ๒๔ โรงเรียน

๒. กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ๒๕๐ คน โดยใช้ครูจาก ๒๔ โรงเรียน โดยถือเกณฑ์ว่าจำนวนครูที่สอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในแต่ละโรงเรียนที่เลือกมาต้องเป็นสัดส่วนกับจำนวนครูทั้งหมดที่สอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีอยู่ในแต่ละโรงเรียน โดยใช้เกณฑ์การเทียบดังนี้

$$\begin{array}{l} \text{จำนวนครูที่เลือกมาตอบ} \\ \text{แบบสอบถามในแต่ละ} \\ \text{โรงเรียน} \end{array} = \frac{\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างครูทั้งหมดที่ต้องการ}}{\text{จำนวนครูที่สอนระดับมัธยมศึกษา} \\ \text{ตอนต้นทั้งหมดในจังหวัดนครปฐม}} \times \begin{array}{l} \text{จำนวนครูที่สอนระดับ} \\ \text{มัธยมศึกษาตอนต้นของ} \\ \text{แต่ละโรงเรียน} \end{array}$$

ดังนั้นโรงเรียนใดที่มีครูจำนวนมาก จะได้รับการเลือกมาเป็นกลุ่มตัวอย่างมากขึ้นตามส่วน ส่วนโรงเรียนใดที่มีครูจำนวนน้อยจะได้รับการเลือกมาเป็นกลุ่มตัวอย่างน้อยลงตามส่วน ดังตาราง ๑

ตารางที่ ๑ จำนวนครู และสัดส่วนของจำนวนกลุ่มตัวอย่างครู ในแต่ละโรงเรียน

อำเภอ	โรงเรียน	จำนวนครู	จำนวนกลุ่มตัวอย่างครู
เมือง	๑. พระปฐมวิทยาลัย	๗๕	๒๑
	๒. ราชนิพนธ์	๗๕	๒๑
	๓. วัดห้วยจรเข้วิทยาคม	๔๓	๑๒
	๔. พอเงินวิทยาคม	๒๗	๘
	๕. สระกระเทียมวิทยาคม	๕๗	๑๖
	๖. ศรีวิชัยวิทยา	๗๕	๒๑
บางเลน	๗. บางเลนวิทยา	๕๔	๑๒
	๘. สถาพรวิทยา	๒๓	๖
	๙. บางหลวงวิทยา	๒๓	๖
	๑๐. ช้างป่าท้าววิทยา	๑๖	๕
สามพราน	๑๑. สามพรานวิทยา	๒๘	๘
	๑๒. ปรีดการามวิทยาคม	๑๗	๕
	๑๓. วัดไร่ขิงวิทยา	๕๓	๑๕
นครชัยศรี	๑๔. ภัทรญาณวิทยา	๕๗	๑๓
	๑๕. จีวรายนุถม์รังสฤษดิ์	๕๒	๑๕
	๑๖. แหลมบัววิทยา	๑๓	๔
	๑๗. ประกแก้ววิทยา	๒๐	๖
	๑๘. พลอยจาดูรจินดา	๒๔	๗
	๑๙. เฝือกวิทยา	๒๒	๖

ตารางที่ ๑ (ต่อ) จำนวนครู และสัดส่วนของจำนวนกลุ่มตัวอย่างครู ในแต่ละโรงเรียน

อำเภอ	โรงเรียน	จำนวนครู	จำนวนกลุ่มตัวอย่างครู
กำแพงแสน	๒๐. กำแพงแสนวิทยา	๔๐	๑๑
	๒๑. มัชฌิมฐานปิ่นกำแพงแสน	๔๖	๑๓
	๒๒. ศาลาดีกรีวิทยา	๕	๑
ดอนตูม	๒๓. บ้านหลวงวิทยา	๑๖	๕
	๒๔. คงทองวิทยา	๔๗	๑๓
	รวม	๘๘๘	๒๕๐

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายละเอียดของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น ๒ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับครูที่ตอบแบบสอบถามเพื่อทราบถึงตัวแปรดังนี้

๑. เพศ
๒. วุฒิ
๓. ประสบการณ์การเป็นครู

ตอนที่ ๒ เป็นตัวอย่างสถานการณ์ที่แสดงถึงพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนที่ครูจะพบได้ในชั้นเรียนและในโรงเรียน รวมทั้งหมด ๓๐ สถานการณ์ เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างบ่งถึงวิธีแก้พฤติกรรมที่เป็นปัญหาดังกล่าวซึ่งมี ๖ วิธี โดยผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับขั้นดังนี้

๑. ศึกษาจากเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ ดังกล่าวในบทที่ ๑
๒. สัมภาษณ์ครูจำนวน ๔๐ คน ที่มาอบรมหลักสูตรปริญญาตรี ณ วิทยาลัยครู นครปฐม เกี่ยวกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหา และวิธีการแก้ปัญหา โดยให้แต่ละคนเขียนพฤติกรรมที่เป็นปัญหาที่ได้พบในชั้นเรียนหรือในโรงเรียน ๑๐ พฤติกรรม พร้อมทั้งวิธีการแก้ปัญหา ๓ วิธี สำหรับแต่ละพฤติกรรมที่เป็นปัญหา

๓. นำข้อมูลทั้งหมดมารวบรวม และสร้างเป็นแบบสอบถามใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งรวบรวมพฤติกรรมที่เป็นปัญหาได้ ๓๐ พฤติกรรม คือ

๑. ลองดีกับครู
๒. หนีเรียน
๓. ไม่สนใจที่ครูสอน
๔. ทำตัวเด่น
๕. ไม่ส่งการบ้าน
๖. หลับในชั้นเรียน
๗. รับประทานขนมในห้องเรียน

๘. ขาดเรียนบ่อย ๆ
๙. รังแกเพื่อน
๑๐. ลอกการบ้าน
๑๑. แย่งกันตอบ
๑๒. กุญแจกันขณะที่ครูสอน
๑๓. ทำผิดระเบียบการสอบ
๑๔. ลักขโมย
๑๕. เล่นการพนัน
๑๖. ติดยาเสพติด
๑๗. ผ่าฝืนระเบียบการแต่งกายของโรงเรียน
๑๘. ทำลายทรัพย์สินสมบัติของโรงเรียน
๑๙. พุดโกหก
๒๐. นักเรียนในชั้นไม่ถูกกัน
๒๑. มาโรงเรียนสาย
๒๒. นิ่งเหม่อลอยในขณะที่เรียน
๒๓. แหย่เพื่อน
๒๔. กล่าวคำหยาบ
๒๕. ขู่สาว
๒๖. ชี้อาย
๒๗. วิวาทต่อสู้กันในห้องเรียน
๒๘. สูบบุหรี่
๒๙. เอาเปรียบเพื่อน
๓๐. ชอบให้เมื่อเพื่อนทำผิด

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสำรวจได้พบวิธีการแก้พฤติกรรมที่เป็นปัญหาอยู่ ๖ วิธี คือ

วิธีที่ ๑ การทำโทษทางกาย หมายถึง พฤติกรรมใดก็ได้ที่ทำให้นักเรียนเมื่อยล้าทางกาย หรือเจ็บทางกาย เช่น การตี การหยิก การทุบ การให้เชกโต๊ะ การให้วิ่ง

วิธีที่ ๒ การทำโทษทางวาจา หมายถึง การใช้วาจาในการลงโทษโดยมุ่งหมายให้ยุติพฤติกรรมที่เป็นปัญหานั้น ๆ เช่น การดู การขู่ การตำหนิ การคาดโทษ

วิธีที่ ๓ การทำโทษทางสังคม หมายถึง การใช้สังคมเป็นเครื่องมือในการหักห้ามหรือยับยั้งพฤติกรรมที่เป็นปัญหา เช่น การทำให้เด็กเรียนอับอาย การทำให้เสียหน้า โดยการสั่งมิให้เพื่อนเล่นด้วย การไล่ออกนอกห้องเรียน การตัดคะแนนความประพฤติ เป็นต้น

วิธีที่ ๔ การแก้ปัญหโดยไม่ใช่วิธีทำโทษ หมายถึง การใช้วิธีแก้ปัญหานั้น ๆ ที่ไม่ใช่วิธีการที่กล่าวมาแล้วในข้อ ๑, ๒ และ ๓ เช่น การส่งไปให้ผู้อื่นอบรม หรือลงโทษ การชี้แจงให้เห็นผิดเห็นถูก การค้นหาสาเหตุ การให้รางวัล และการให้ความสนใจ เป็นต้น

วิธีที่ ๕ การไม่แก้ปัญห หมายถึง การที่ครูวางเฉยเพราะไม่ทราบว่าจะแก้ปัญหานั้น ๆ ด้วยวิธีใด

วิธีที่ ๖ การแก้ปัญหที่ไม่ได้รวมไว้ในข้อ ๑, ๒, ๓, ๔ และ ๕ (ถ้าใช้วิธีการแก้พฤติกรรมที่เป็นปัญหาอื่น ๆ โปรดระบุ)

๔. นำไปให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๕ ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหา เพื่อหาความตรงตามปรากฏ (Face Validity)

๕. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

สำหรับข้อตกลงในการให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามนั้น ผู้ตอบจะได้รับคำชี้แจงว่าให้คิดว่าตัวเอง คือ ครูที่อยู่ในสถานการณ์นั้น ๆ ถ้าพบพฤติกรรมที่เป็นปัญหานั้น ๆ แล้ว จะใช้วิธีการแก้พฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนแบบใดหรือถ้าเป็นสถานการณ์ที่ผู้ตอบไม่เคยพบมาก่อนก็ให้คิดและตัดสินใจว่า ถ้าผู้ตอบพบสถานการณ์นั้น ๆ จะแก้ปัญหานักเรียนด้วยวิธีใด ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างเพียงวิธีเดียวซึ่งเป็นวิธีการที่ตรงหรือใกล้เคียงกับวิธีการที่ผู้ตอบคิดปฏิบัติมากที่สุด และถ้าใช้วิธีอื่นนอกเหนือจาก ๔ วิธีที่กล่าวไว้โปรดระบุวิธีที่ใช้ลงในช่องวิธีที่ ๖ ด้วย ดังตัวอย่าง

ลำดับที่	พฤติกรรมที่เป็นปัญหา	วิธีแก้พฤติกรรมที่เป็นปัญหา					
		วิธีที่ ๑ ทำโทษ ทางกาย	วิธีที่ ๒ ทาง วาจา	วิธีที่ ๓ ทาง สังคม	วิธีที่ ๔ ไม่ ทำโทษ	วิธีที่ ๕ ไม่แก้ ปัญหา	วิธีที่ ๖ โปรตรระนู
๐	ในช่วงโมงที่ท่านสอน เลขคณิต ท่านเหลือบเห็น ด.ญ. สวารัตริ นั่งหลับ		✓				
๐๐	ด.ช. เดช ทำงานที่ครุมอบ หมายให้ทำในท้องเรียนเสร็จ ก่อนเพื่อน ๆ และมีกลูกจาก ที่นั่งไปแหย่เพื่อนเสมอ						✓ เพิ่มงานให้ ทำเพื่อให้ เหมาะสม ความสามารถ

จากข้อ ๐ แสดงว่า ท่านแก้ปัญหาด้วยวิธีที่ ๒ คือการทำโทษทางวาจา

๐๐ แสดงว่า ท่านใช้วิธีที่ ๖ โดยการเพิ่มงานให้เหมาะสมกับความสามารถของเด็ก

เกณฑ์การให้คะแนน

ให้ ๑ ความถี่ แก่ทุกวิธี และถ้าผู้ตอบเลือกวิธีที่ ๖ ซึ่งเป็นแบบปลายเปิดโดยผู้ตอบเขียน
วิธีแก้ปัญหาลงไป ผู้วิจัยก็จัดคำตอบนั้นลงในวิธีแก้ปัญหาคือเป็นวิธีใดใน ๑ - ๕ วิธีนั้น โดยพิจารณา
จากการกระทำที่จริงจัง และเหตุผลของครูเป็นสำคัญ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นดังต่อไปนี้

๑. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้กลุ่มตัวอย่างตอบโดยกำหนดตามจำนวนผู้ตอบตามโรงเรียนดังตารางที่ ๑ จนครบ ๒๕๐ คน และนัดวันเก็บอีก ๑ สัปดาห์ต่อมา ปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์คืนมา ๒๓๙ ชุด

๒. คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากแบบสอบถามโดยจำแนกออกเป็น

๒.๑ กลุ่มตัวอย่างครู จำแนกตามเพศ

ก. ชาย ๘๘ คน

ข. หญิง ๑๕๐ คน

๒.๒ กลุ่มตัวอย่างครู จำแนกตามวุฒิ

ก. ตั้งแต่ก่อนปริญญาลงไป ๑๐๐ คน

ข. ตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป ๑๓๙ คน

๒.๓ กลุ่มตัวอย่างครู จำแนกตามประสบการณ์การเป็นครู

ก. ๑ - ๕ ปี ๑๕๐ คน

ข. ๖ - ๑๐ ปี ๕๐ คน

ค. สูงกว่า ๑๐ ปีขึ้นไป ๓๙ คน

๓. นำแบบสอบถามที่รวบรวมมาได้ทั้งหมดมาตรวจให้คะแนนโดยนับเป็นจำนวนความถี่เพื่อการวิเคราะห์สถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

๑. หาความถี่ และร้อยละของวิธีการแก้ปัญหามิในทุกพฤติกรรมรวมกัน เพื่อดูวิธีการที่ครูส่วนใหญ่ใช้ในการแก้พฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียน

๒. หาความถี่รวมของแต่ละวิธีในแต่ละพฤติกรรม เพื่อทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่าง

ในการใช้วิธีการแก้พฤติกรรมที่เป็นปัญหาของครูแยกตามเพศ วุฒิ และประสบการณ์การเป็นครูโดยใช้
 ไคสแควร์ χ^2 (Chi-Square)

ตามสูตร
$$\chi^2 = \sum \frac{(O-E)^2}{E}^*$$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

* Sidney Siegel, *Nonparametric Statistics For The Behavioral Sciences.*

(New York : McGraw-Hill Look Company 1956), p. 104.